ഗരുഡപുരാണമ്/ബ്രഹ്മകാണ്ഡഃ (മോക്ഷകാണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 6

ശ്രീഗരുഡമഹാപുരാണമ് 6

ശ്രീകൃഷ്ണ ഉവാച .

തത്രതത്ര സ്ഥിതാസ്തത്ത്വേ തത്തത്തത്ത്വാഭിമാനിനഃ .

സ്വേസ്വേ ഹ്യായതനേ സ്വാങ്ഗേ തദർഥം ച ഖഗേശ്വര .. 3,6.1 ..

ഹരിം നാരായണം സമ്യക്സ്തോതും സമുപചക്രിരേ .

ചിന്ത്യാചിന്ത്യഗുണേ വിഷ്ണൗ വിരുദ്ധാഃ സംതി സദ്ഗുണാഃ .. 3,6.2 ..

ഏകൈകശോഹ്യനന്താസ്തേ തദ്ഗുണാനാം സ്തുതൗ മമ .

ക്വ ശക്തിരിതി ബുദ്ധ്യാ സാ വ്രീഡയാവനതാബ്രവീത് .. 3,6.3 ..

ശ്രീരുവാച .

നതാസ്മി തേ നാഥ പദാരവിന്ദം ന വേദ ചാന്യച്ചരണാദൃതേ തവ .

ത്വയീശ്വരേ സംതി ഗുണാഃ ശ്രുതാസ്തു തഥാശ്രുതാഃ സംതി ച ദേവദേവ .. 3,6.4 ..

സമ്യക്സൃഷ്ടം സ്വായതനം ച ദത്വാ ഗോവിന്ദ ദാമോദര മാം ച പാഹി .

സ്തുത്യാ മദീയശ്ച സുഖകപൂർണഃ പ്രിയോ ജനോ നാസ്തി തഥാ ത്വദന്യഃ .. 3,6.5 ..

ബ്രഹ്മോവാച .

ലക്ഷ്മീപതേ സർവജഗന്നിവാസ ത്വം ജ്ഞാനസിംധുഃ ക്വ ച വിശ്വമൂർതേ .

അഹം ക്വ ചാജ്ഞസ്തവ വൈ ശക്തിരസ്തി ഹ്യജ്ഞോഹം വൈ

ഹ്യല്പശക്തിർമമാസ്തി .. 3,6.6 ..
ലക്ഷ്മ്യാശ്ചൈവ ജ്ഞാനവൈരാഗ്യഭക്തി ഹ്യത്യല്പമദ്ധാ മയി സർവദൈവ .
തവ പ്രസാദാദസ്തി ജഗന്നിവാസ തത്ര സ്വാമിത്വം നാസ്തി വിഷ്ണോ സദൈവ .. 3,6.7 ..
ന ദേഹി ത്വം സർവദാ മേ മുരാരേ അഹംമമത്വം പ്രാപ്യമേതാവദേവ .
ഗമ്യജ്ഞാനം യോഗ്യഗുണേ രമേശ പ്രമാദോ വാ നാസ്തിനാസ്ത്യദ്യ നിത്യ .. 3,6.8 ..
തന്മേ ഹൃഷീകാണി പതന്ത്യസത്പഥേ പദാരവിന്ദേ തു പതന്തു സർവദാ .
ലക്ഷ്മ്യാ ഹ്യഹം കോടിഗുണേന ഹീനഃ സ്തോതും സാമർഥ്യം നാസ്തി മേ സുപ്രസീദ .. 3,6.9 ..
ഇതി സ്തവം വിഷ്ണുഗുണാന്വിധാതാ താർക്ഷ്യസ്ഥിതഃ പ്രാഞ്ജലിസ്തസ്യ ചാഗ്രേ .
തദാ വായുർദേവദേവോ മഹാത്മാ ദൃഷ്ട്വാ വിഷ്ണു ഭക്തിസംവർധിതാത്മാ .. 3,6.10 ..
സ്നഹോത്ഥരാവഃ സ്ഖലിതാക്ഷരസ്തം മുഞ്ചൻകണാൻപ്രാഞ്ജലിരാബഭാഷേ .
വായുരുവാച .
ഏതേ ഹി ദേവാസ്തവ ഭൃത്യഭൂതാഃ പദാരവിന്ദം പരമം സുദുർലഭമ് .. 3,6.11 ..
ചതുർവിധാൻപുരുഷാർഥാന്രമേശ സംപ്രാർഥയേ തച്ച സദാപി ദേവ .
ദൃഷ്ട്വാ ഹരേഃ സൈവ മായൈവ താവത്സുകാരണം കിഞ്ചിദന്യന്ന ചാസ്തി .. 3,6.12 ..
അതോ നാഹം പ്രദയോപി ഭൂമൻ ഭവത്പദാംഭോജനിഷവണോത്സുകഃ .
ലോകസ്യ കൃഷ്ണാദ്വിമുഖസ്യ കർമണാ അപുണ്യശീലസ്യ സുദുഃ ഖിതസ്യ .. 3,6.13 ..
അനുഗ്രഹാർഥം ച തവാവതാരോ നാന്യശ്ച കിഞ്ചിത്പുരുഷാർഥസ്തവേശ .
ഗോഭൂസുരാണാം ച മഹീരുഹാണാം തഥാ സുരാണാം പ്രവരാവതാരൈഃ .. 3,6.14 ..
ക്ഷേമോപകാരാണി ച വാസുദേവ ക്രീഡന്വിധത്തേ ന ച കിഞ്ചിദന്യത് .
മനോ ന തൃപ്യത്യപി ശംസതാം നഃ സുകർമമൗലേശ്ചരിതാമൃതാനി .. 3,6.15 ..
അച്ഛിന്നഭക്തസ്യ ഹി മേ മുകുന്ദ സദാ ഭക്തിം ദേഹി പാദാരവിന്ദേ .
സദാ തദേവാസ്തു ന കിഞ്ചിദന്യദ്യത്ര ത്വമാസീഃ പുരുഷേ ദേവദേവ .. 3,6.16 ..

അഹം ച തത്രാസ്മി തവ പ്രസാദാദ്യത്രാസ്മ്യഹം തത്ര ഭവാന്മഹാപ്രഭോ .
വ്യംസിർമമേയം ച ശരീരമധ്യേ ചതുർമുഖശ്ചൈവ ന ചൈതതദന്യൈഃ .. 3,6.17 ..
മദീയനിദ്രാ തവ വന്ദനം പ്രഭോ മദീയയാമാചരണം പ്രദക്ഷിണമ് .
മദീയവ്യാഖ്യാഹരണം സ്തുതിഃ സ്യാദേവം വിദിത്വാ ച സമർപയാമി .. 3,6.18 ..
മദ്വൃദ്ധിയോഗ്യം ച പദാർഥജാതം ദൃഷ്ട്വാ ഹരേഃ പ്രതിമാ ഏവ തച്ച .
ഇത്ഥം മത്വാഹം സർവദാ ദേവദേവ തത്രസ്ഥിതാൻഹരിരൂപാൻ ഭജിഷ്യേ .. 3,6.19 ..
യച്ചന്ദനം യത്തു പുഷ്പം ച ധൂപം വസ്ത്രം ച യദ്ഭക്ഷ്യഭോജ്യാദികം ച .
ഏതത്സർവം വിഷ്ണുപ്രീത്യർഥമേവേത്യേതദ്വ്രതം സർവദാ വൈ കരിഷ്യേ .. 3,6.20 ..
അവൈഷ്ണവാന്ദൂഷയിഷ്യേ സദാഹം സദ്വൈഷ്ണവാൻപാ(ല്ലാം)ലയിഷ്യേ മുരാരേ .
വിഷ്ണുദ്രുഹാം ഛേദയിഷ്യേ ച ജിഹ്വാം തച്ഛൃണ്വതാം പൂരയിഷ്യേ ത്രപൂൽകാഃ .. 3,6.21 ..
ഏതാദൃശീ ശക്തിർമമാസ്തി ദേവ തവ പ്രസാദാദ്ബലിനോപി വിഷ്ണോ .
അഥാപി നാഹം സ്തവനേ സമർഥഃ ലക്ഷ്മ്യാ ഹ്യഹം കോടിഗുണൈർവിഹീനഃ .. 3,6.22 ..
ഏതത്സ്തോത്രം ഹ്യർഥയേച്ചൈവ യാ നഃ തത്ര പ്രീതിർഹ്യക്ഷയാ മേ സദാ സ്യാത് .
സ്തോത്രം ഹ്യേതത്പാഠയന്തീഹ ലോകേ തേ വൈഷ്ണവാസ്തേ ച ഹരിപ്രിയാശ്ച .. 3,6.23 ..
കുർവന്തി യേ പഠനം നിത്യമേവ സമർപയിഷ്യതി സദാ ഹരൗ ച .
തേഷാം ഹരിഃ പ്രീയതേ കേശവോലം ഹരൗ പ്രസന്നേ കിമലഭ്യമസ്തി .. 3,6.24 ..
ഏവം സ്തുത്വാ വലദേവോ മഹാത്മാ തൂഷ്ണീം സ്ഥിതഃ പ്രാഞ്ജലിരഗ്രതോ ഹരേഃ .
സരസ്വത്യുവാച .
കോ വാ രസജ്ഞോ ഭഗവന്മുരാരേ ഹരേ ഗുണസ്തവനാത്കീർതനാദ്വാ .. 3,6.25 ..
അലംബുദ്ധിം പ്രാപ്നുയാദ്ദേവദേവ ബ്രഹ്മാദിഭിഃ സർവദാ സ്തൂയമാന .
യഃ കർണനാഡീം പുരുഷസ്യ യാതോ ഭവപ്രദാം ദേഹരതിം ഛിനത്തി .. 3,6.26 ..

ന കേവലം ദേഹരതിം ഛിനത്ത്യസദ്ഗൃഹക്ഷേത്രഭാര്യാസുതേഷു നിത്യമ് .
പശ്വാദിരൂപേഷു ധനാദികേഷു അനർഘ്യരത്നേഷു പ്രിയം ഛിനത്തി .. 3,6.27 ..
അനംതവേദപ്രതിപാദിതോപി ലക്ഷ്മീർന വൈ വേദ തവ സ്വരൂപമ് .
ചതുർമുഖോ നൈവ വേദ ന വായുരസൗ ന വേത്തീതി കിമത്ര ചിത്രമ് .. 3,6.28 ..
ഏതാദൃശസ്യ സ്തവനേ ക്വാസ്തി ശക്തിർമമ പ്രഭോ ബ്രഹ്മവായ്വോഃ സകാശാത് .
ശതൈർഗുണൈഃ സർവദാ ന്യൂനതാസ്തി അതോ ഹരേ ദയയാ മാം ച പാഹി .. 3,6.29 ..
ഏവം സ്തുത്വാ ഹരിം സാ തു തൂഷ്ണീമാസ ഖഗേശ്വര .
ഭാരതീ തു തദാ സ്തോതും ഹരിം സമുപചക്രമേ .. 3,6.30 ..
ഭാരത്യുവാച .
ബ്രഹ്മേശ ലക്ഷ്മീശ ഹരേ മുരാരേ ഗുണാംസ്തവ ശ്രദ്ദധാനസ്യ നിത്യമ് .
തഥാ സ്തുവന്തോസ്യ വിവർധമാനാം മതിം ച നിത്യം വിഷയേഷ്വസത്സു .. 3,6.31 ..
കുർവന്തി വൈരാഗ്യമമുത്ര ലോകേ തതഃ പരം ഭക്തിദൃഢാം തഥൈവ .
തതഃ പരം ചൈവ ഹരേഃ പ്രസന്നതാം കുർവന്തി നിത്യം തവ ദേവദേവ .. 3,6.32 ..
തേനാപരോക്ഷം ച ഭവേച്ച തസ്യ അതോ ഗുണാനാം സ്തവനേ ച മേ രതിഃ .
സാ തു പ്രജാതാ പുരുഷസ്യ നിത്യം സംസാരദുഃഖം തു തദാച്ഛിനത്തി .. 3,6.33 ..
വിച്ഛിന്നദുഃഖസ്യ തദാധികാരിണ ആനന്ദരൂപാഖ്യഫലം ദദാതി .
ഹരേർഗുണാനസ്തുവതാം ച പാപം തേഷാം ഹി പുണ്യം ച തഥാ ക്ഷിണോതി .. 3,6.34 ..
ഏവം വിദിത്വാ പരമോ ഗുരുർമമ വായുർദയാലുർമമ വല്ലഭശ്ച .
ഹരേർഗുണാൻസർവഗുണപ്രസാരാന്മമൈവ യോഗ്യാൻസുഖമുഖ്യഭൂതാൻ .. 3,6.35 ..
ഉദ്ധൃത്യ പുണ്യേഭ്യ ഇവാർതബന്ധുഃ ശിവശ്ച നോ ദ്രുഹ്യതി പുണ്യകീർതിമ് .
തവ പ്രസാദാച്ച ശ്രിയഃ പ്രസാദാദ്വായോഃ പ്രസാദാച്ച മമാസ്തി നിത്യമ് .. 3,6.36 ..
യദ്യത്കരോത്യേവ സദൈവ വായുസ്തത്തത്കരോത്യേവ സദൈവ നിത്യമ് .
വായോർവിരോധം ന കരോതി ദേവഃ സ തദ്വിരോധം ച കരോതി നിത്യമ് .. 3,6.37 ..

ഹരേർവിരോധം ന കരോതി വായുർവായോർവിരോധം ന കരോതി വിഷ്ണുഃ .
വായോഃ പ്രസാദാന്മമ നാസ്തി കിഞ്ചിദതാനഭാവശ്ച തവ പ്രസാദാത് .. 3,6.38 ..
യഥൈവ മൂലം ച തഥാവതാരേ ദുഃഖാദികം നാസ്തി സമീരണസ്യ .
വായുസ്തഥാന്യേ ച ഉഭൗ മുകുന്ദസ്തഥാവതാരേഷു ന ദുഃഖരൂപൗ .. 3,6.39 ..
അശക്തവദ്ദൃശ്യതേ വായുദേവഃ യുഗാനുസാരാംല്ലോകധർമാംസ്തു രക്ഷൻ .
നരാവതാരേ തത്ര ദേവേ മുരാരേ ഹ്യശക്തതാ നേതി വിചിംതനീയമ് .. 3,6.40 ..
അവതാരരൂപേ യമദുഃഖാദികം ച ന ചിന്തനീയം ജ്ഞാനിഭിർദേവദേവ .
അഹം കദാചിത്സുഖനാശപ്രദേശേ ദൈത്യാംസ്തഥാ മാരയിതും ഗതോസ്മി .. 3,6.41 ..
നൈതാവതാ മമ വായോശ്ച നിത്യം ദുഃ ഖാതനം നൈവ സംചിതനീയമ് .
ഏതാദൃശോഹം സ്തവനേനു കാസ്തി ശക്തിർഗുണാനാം മധുസൂദന പ്രഭോ .
വായോഃ സകാശാച്ച ഗുണേന ഹീനാ സംസാരരൂപേ മുക്തരൂപേ ച ദേവ .. 3,6.42 ..
ഏവം സ്തുത്വാ ഭാരതീ തു തൂഷ്ണീമാസ ഖഗേശ്വര .
തദനന്തരജഃ ശേഷഃ പ്രാഞ്ജലിഃ പ്രാഹ കേശവമ് .. 3,6.43 ..
ശേഷ ഉവാച .
നാഹം ച ജാനേ തവ പാദമൂലം രുദ്രോ ന വേത്തി ഗരുഡോ ന വേദ .
അഹം വാണ്യാഃ ശതഗുണാംശഹീനോ ദത്ത്വാ ഹ്യായതനം പാഹി മാം വാസുദേവ .. 3,6.44 ..
ഏവം സ്തുത്വാ സശേഷസ്തു തൂഷ്ണീമാസ ഖഗേശ്വര .
തദനന്തരജോ വീശഃ സ്തോതും സമുപചക്രമേ .. 3,6.45 ..
ഗരുഡ ഉവാച .
തവ പദോഃ സ്തുതിം കിം കരോമ്യഹം മമ പദാംബുജേ ഹ്യർപിതം മനഃ .
കഥമഹം മുഖേ പക്ഷിയോനിജഃ കഥമേവങ്ഗുണാനീഡിതും ക്ഷമഃ .. 3,6.46 ..
ഏവം സ്തുത്വാ തു ഗരുഡസ്തൂഷ്ണീമാസ നയാന്വിതഃ .
തദനന്തരജോ രുദ്രസ്തോതും സമുപചക്രമേ .. 3,6.47 ..
രുദ്ര ഉവാച .

യാ വൈ തവേശ ഭഗവന്ന വിദാമ ഭൂമൻ ഭക്തിർമമാസ്തു ശിവപാദസരോജമൂലേ .
ഛന്നാപി സാ നനു സദാ ന മമാസ്തി ദേവ തേനാദ്രുഹം തവ വിരുദ്ധമതഃ കരോമി .. 3,6.48 ..

സർവാന്ന ബുദ്ധിസഹിതസ്യ ഹരേ മുരാരേ കാ ശക്തിരസ്തി വചനേ മമ മൂഢബുദ്ധേഃ .
വാണ്യാ സദാ ശതഗുണേന വിഹീനമേനം മാം പാഹി ചേശ മമ ചായതനം ച ദത്ത്വാ .. 3,6.49 ..

ഏവം സ്തുത്വാ സ രുദ്രസ്തു തൂഷ്ണീമാസ ദ്വിജോത്തമഃ .
ശേഷാനന്തരജാ ദേവീ വാരുണീ വാക്യമബ്രവീത് .. 3,6.50 ..

വാരുണ്യുവാച .

ലക്ഷ്മീപതേ ബ്രഹ്മപതേ മനോഃ പതേ ഗിരഃപതേ രുദ്രപതേ നൃണാം പതേ .
ഗുണാംസ്തവ സ്തോതുമഹം സമർഥാ ന പാർവതീ നാപി സുപർണപത്നീ .. 3,6.51 ..
ശേഷാദഹം ദശഗുണൈർവിഹീനാ മാം പാഹി നിത്യം ജഗതാമധീശ .. 3,6.52 ..

ഏവം സ്തുത്വാ വാരുണീ തു തൂഷ്ണീമാസ ഖഗേശ്വര .
തദനന്തരജാ ബ്രാഹ്മീ സൗപർണീ ഹ്യുപചക്രമേ .. 3,6.53 ..

സൗപർണ്യുവാച .

സ്തോതും ഗുണാംസ്തവ ഹരേ ജഗദീശവാചാ ശ്രോതും ഹരേ തവ കഥാം ശ്രവണേ ന ശക്തിഃ .
യസ്ത്വത്ത്വനും സ്മരതി ദേവ തവ സ്വരൂപം കോ വൈ നു വേദ ഭുവി തം ഭഗവത്പദാർഥമ് .. 3,6.54 ..
അതോ ഗുണസ്തവനേ നാസ്തി ശക്തിർവീന്ദ്രാദഹം ദശഗുണൈരവരാ ച നിത്യമ് .. 3,6.55 ..

ഏവം സ്തുത്വാ തു സൗപർണീ തൂഷ്ണീമാസ ഖഗേശ്വര .
രുദ്രാനന്തരജാ സ്തോതും ഗിരിജാ തൂപചക്രമേ .. 3,6.56 ..

പാർവത്യുവാച

ഗോവിന്ദ നാരായണ വാസുദേവ ത്വയാ ഹി മേ കിഞ്ചിദപി പ്രയോജനമ് .

നാസ്ത്യേവ സ്വാമിന്ന ച നാമ വാചാ സൗഭാഗ്യരൂപഃ സർവദാ ഏക ഏവ .. 3,6.57 ..

നാരായണേതി തവ നാമ ച ഏകമേവ വൈരാഗ്യഭക്തിവിഭവേ പരമം സമർഥാമ് .

അസംഖ്യബ്രഹ്മാദികഹത്യനാശാനേ ഗുർവങ്ഗനാകോടിവിനാശനേ ച .. 3,6.58 ..

നാമാധികാരിണീ ചാഹം ഗുണാനാം ച മഹാപ്രഭോ .

സ്തവനേ നാസ്തി മേ ശക്തീ രുദ്രാദ്ദശഗുണൈരഹമ് .. 3,6.59 ..

അവരാ ച സദാസ്മ്യേവ നാത്ര കാര്യാ വിചാരണാ .

ഏവം സ്തുത്വാ സാ ഗിരിജാസ്തൂഷ്ണീമാസ ഖഗേശ്വര .. 3,6.60 ..

ഇതി ശ്രീഗാരുഡേ മഹാപുരാണേ ശ്രീകൃഷ്ണഗരുഡസംവാദേ ഉത്തര തൃതീയാംശേ ബ്രഹ്മകാണ്ഡേ തത്ത്വാഭിമാനിതത്തദ്ദേവതാകൃതവിഷ്ണുസ്തുതിതത്തദ്ദേവതാതാരതമ്യനിരൂപണം നാമ ഷഷ്ഠോഽധ്യായഃ
